

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/26/2017
Identifikačné číslo spisu: 3016200193
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200193.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľa: I. L., bytom X. XXX/XX, Z. I. Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. októbra 2016, č. k. 12Sd/38/2016-26, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 27. októbra 2016, č. k. 12Sd/38/2016-26 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne z 05.01.2016, č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 07.12.2015 a účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd vychádzal zo záverov posudku posudkových lekárov Sociálnej poisťovne pobočky Topoľčany zo 07.12.2015, 10.02.2016 a tiež ústredia so sídlom v Trenčíne zo dňa 25.02.2016, v ktorých boli vyhodnotené lekárske nálezy, kde posudkoví lekári zhodne konštatovali, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je - Anxiózne depresívna porucha stredne ťažká - kapitola V, položka 4, písm. a/ podľa prílohy č. 4, zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % (z rozmedzia od 15 - 20 %). Podľa posudkového záveru navrhovateľka nie je invalidná lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Krajský súd zistil, že z medicínskeho hľadiska popisuje psychológ bez uvedenia dôvodu znižovanie IQ navrhovateľky na úroveň 65 a súčasný anxio-depresívny syndróm, čiže ochorenie z okruhu neurotických, čo potvrdzuje zaradenie jej zdravotného stavu. Poukázal na to, že psychiater navrhovateľke už 4 x navrhol hospitalizáciu, ktorá bola

bez udania objektívneho dôvodu odmietnutá. Posudkoví lekári poukazujú na možné rentové tendencie u navrhovateľky, nakoľko aj podľa ORL nálezu nekorešponujú zistenia z audiometrie s klinickým stavom a úrovňou poruchy sluchu. Navrhuje sa opakovanie vyšetrenia. Navýšenie miery poklesu o iné zdravotné postihnutie zatiaľ nebolo hodnotené ako dôvodné.

Podľa krajského súdu navrhovateľka nepreukázala žiadne dôkazy, ktoré by spochybnili alebo vyvrátili posudkové závery posudkových lekárov, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil ako súladný so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Poukazuje na nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa nej nebol riadne vyhodnotený, za tým účelom predkladá novší nález z vyšetrenia zo dňa 02.03.2016 (spoločnosti Jesenius - diagnostické centrum, pracovisko magnetickej rezonancie, Nitra). Posudkový lekár nebral do úvahy tvrdenia o prejavoch jej zdravotného stavu, najmä týkajúcich sa ochorenia nôh, psychiatrické záznamy a neriadil sa hodnotami uvádzanými v tabuľke (prílohy č. 4).

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu považovala námietky navrhovateľky za nedôvodné. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 (ďalej len „SSP“) odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať

zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podkladom na vypracovanie posudku o invalidite sú, okrem iného, závery odborných lekárskeho vyšetrení. Z odborného lekárskeho posudku musí byť zrejmé, z ktorých lekárskeho nálezov posudkový lekár pri posudzovaní vychádzal, a aké boli závery (zistenia) jednotlivých relevantných lekárskeho vyšetrení, ktoré boli podkladom posúdenia.

Samotný posudok o invalidite na účely § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. je potom výsledkom posúdenia dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu, vrátane zváženého dlhodobosti jeho zhoršenia a opätovného zlepšenia, a jeho vplyvu na schopnosť poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, a to na základe zhrnutia a posúdenia jednotlivých nálezov odborných lekárskeho vyšetrení, zhodnotenia priebehu ochorenia pri súčasnom zohľadnení doterajších schopností, vrátane nadobudnutého vzdelania.

Podľa predložených posudkov posudkových lekárov aj odvolací súd mal za preukázané, že v prípade navrhovateľky nemožno zatiaľ hovoriť o invalidite nad 40 %. Rozhodujúce zdravotné postihnutie - anxiózne depresívna porucha stredne ťažká - kapitola V, položka 4, písm. a/ podľa prílohy č. 4, zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % považoval posudkový lekár ústredia za správne a pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky od posledného posudzovania posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne, nezistil zhoršenie.

Navrhovateľom predložené lekárske správy boli všetky podrobne zhodnotené posudkovým lekárom a ich obsah ani podľa názoru odvolacieho súdu zatiaľ nepreukazuje zhoršenie zdravotného stavu. Funkčné vyšetrenia a kontrolné nálezy, ktoré boli podkladom posudzovania v rozhodnom čase, jednotne poukazujú na ochorenie z okruhu neurotických, stresových a somatomorfných porúch, do okruhu ktorých posudkový lekár zaradil aj mentálnu retardáciu navrhovateľky.

V správnom súdnom súdy preskúmajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, pričom skúmajú, či si správny orgán pre svoje rozhodnutie zadovážil dostatok podkladov na zistenie skutočného stavu veci a či ich vyhodnotenie je odôvodnené dostatočne, logicky a presvedčivo.

Krajský súd považoval posudky posudkových lekárov za presvedčivé a založené na záveroch odborných lekárskeho vyšetrení. Aj podľa názoru odvolacieho súdu závery posudkov sú logické a presvedčivé, bez vnútorných rozporov i bez rozporov s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení.

Podľa názoru odvolacieho súdu v odvolacom konaní predložené nálezy nepreukázali nesprávnosť doterajšieho posúdenia ani dlhodobosť zhoršenia zdravotného stavu. Dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu by mohlo prípadne privodiť navrhovateľke úspech v prípade podania novej žiadosti o invalidný dôchodok.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 OSP), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúvacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je, bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezov a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania, t. j. dňa 05.01.2016 na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa pred vydaním preskúvaného rozhodnutia riadne a dostatočne zistila skutočný stav, rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu potvrdil (§ 219 OSP).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy konania nepatria zo zákona (§ 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.